

Obuvník/obuvnice pro spodkovou výrobu obuvi (kód: 32-050-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)
Týká se povolání:
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technické dokumentaci v obuvnictví	3
Posuzování kvality obuvnických materiálů, spodkových polotovarů a hotové obuvi	3
Volba materiálů, polotovarů, strojů, zařízení, nástrojů, postupu práce a technologických podmínek pro výrobu obuvi ve spodkové obuvnické dílně	3
Základní seřizování, ošetřování a údržba obuvnických strojů a zařízení	3
Příprava obuvnických kopyt, svršků, komponentů a polotovarů pro výrobu obuvi ve spodkové obuvnické dílně	3
Vyztužování a předtvarování svršku obuvi ve spodkové obuvnické dílně	3
Napínání svršku obuvi na kopyta	3
Spojování spodkových obuvnických součástí se svrškem obuvi napnutém na obuvnickém kopytě	3
Úprava vzhledu obuvi ve spodkové obuvnické dílně	3
Dokončování obuvi ve spodkové obuvnické dílně	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 19.06.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technické dokumentaci v obuvnictví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Pracovat se základní technickou dokumentací, provést její rozbor ve vztahu k předloženému výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit na základě technické dokumentace složení předloženého vzorku obuvi, pojmenovat jednotlivé dílce a komponenty	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit podle technické dokumentace stroje, na kterých bude konkrétní výrobek zhotovován	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování kvality obuvnických materiálů, spodkových polotovarů a hotové obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit kvalitu předložených obuvnických materiálů, v případě zjištění nedostatků rozhodnout o jejich dalším použití s ohledem na kvalitu hotové obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Posoudit kvalitu předložených obuvnických spodkových polotovarů, v případě zjištění nedostatků popsat vliv vadného polotovaru na kvalitu hotové obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Posoudit kvalitu hotové obuvi, porovnat výrobek s dílenským vzorkem	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba materiálů, polotovarů, strojů, zařízení, nástrojů, postupu práce a technologických podmínek pro výrobu obuvi ve spodkové obuvnické dílně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit předložené vzorky usňových materiálů, stanovit jejich použití při výrobě obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Pojmenovat předložené spodkové polotovary, určit z jakých materiálů jsou vyrobeny a stanovit účel jejich použití	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zvolit na základě technické dokumentace stroje, zařízení a nástroje potřebné k vykonání stanovené pracovní operace ve spodkové obuvnické dílně	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Stanovit pracovní postup pro vytypovanou pracovní operaci ve spodkové obuvnické dílně	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Určit u předloženého vzorku obuvi výrobní způsob a technologické podmínky spodkového zpracování obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Základní seřizování, ošetřování a údržba obuvnických strojů a zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Seřídít stanovený stroj a zařízení potřebné k vykonání pracovní operace na spodkové dílně, prověřit jeho funkčnost	Praktické předvedení
b) Provést základní údržbu, ošetření, čištění a mazání stanoveného stroje s ohledem na dodržování zásad BOZP, jednotlivé úkony zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Příprava obuvnických kopyt, svršků, komponentů a polotovarů pro výrobu obuvi ve spodkové obuvnické dílně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vychystat obuvnická kopyta podle rozpisu výroby v souladu s velikostním číslováním, popsat funkci obuvnického kopyta	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vychystat svršky obuvi, obuvnické komponenty a polotovary pro výrobu obuvi ve spodkové obuvnické dílně	Praktické předvedení
c) Navlažit svršky obuvi, popsat účel pracovní operace	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést pracovní operaci přibíjení napínacích stélek k obuvnickému kopytu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vyztužování a předtvarování svršku obuvi ve spodkové obuvnické dílně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyztužit patní část svršku opatkem, vyjmenovat materiály používané na výrobu opatků, popsat základní tvary opatků	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předtvarovat patní část svršku, popsat pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Napínání svršku obuvi na kopyta

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ustředit svršek obuvi na obuvnické kopyto a přichytit napínací záložku svršku v patní části k napínací stélce	Praktické předvedení
b) Provést vytvarování svršku obuvi na obuvnické kopyto, napnout špici, patu a strany svršku, posoudit kvalitu provedení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Dotvarovat napínací záložku a hrany napnutého svršku obuvi	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Spojování spodkových obuvnických součástí se svrškem obuvi napnutém na obuvnickém kopytě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit podle technické dokumentace vhodnou technologii pro spojení napnutého svršku obuvi se spodkovými obuvnickými součástmi, popsat způsob provedení	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést drásání záložky napnutého svršku obuvi, popsat pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zvolit vhodné lepidlo pro spojení spodkových součástí obuvi se svrškem, popsat bezpečné a ekologické nakládání s obuvnickými lepidly	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést nanášení lepidla na styčné plochy spodkových obuvnických součástí a záložku svršku, popsat zásady pro hygienu práce u uvedené pracovní operace	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Naložit podešev a provést její zalisování	Praktické předvedení
f) Předvést pracovní operaci vyzouvání obuvnických kopyt, vytáhnout skobíčku zajišťující napínací stélku a popsat systém lámacího zámku obuvnického kopyta	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úprava vzhledu obuvi ve spodkové obuvnické dílně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést základní pracovní operace používané při úpravě vzhledu obuvi ve spodkové obuvnické dílně	Ústní ověření
b) Očistit obuv od výrobních nečistot a provést zapravení drobných kvalitativních nedostatků	Praktické předvedení
c) Provést povrchovou úpravu obuvi podle technického popisu, popsat způsob provedení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dokončování obuvi ve spodkové obuvnické dílně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat základní pracovní operace používané při dokončování obuvi ve spodkové obuvnické dílně	Ústní ověření
b) Vložit a ustřídit vkládací stélku, popsat tento pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Opatřit obuv piktogramem, popsat uvedené znaky a zdůvodnit zákonnou povinnost jejich uvádění	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést konečnou kontrolu spodkového zpracování obuvi včetně dopárování, v případě zjištěných nedostatků stanovit pracovní postup opravy	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Zabalit hotovou obuv do obalu podle technické dokumentace a připravit výrobek k expedici	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/obuvnik-pro-seriovou-vyro#zdravotni-zpusobilost>).

Ověřování kritérií hodnocení pro jednotlivé odborné kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti ve spodkové obuvnické dílně při sériové výrobě obuvi.

Ověřování odborných kompetencí bude probíhat v reálném prostředí ve spodkové obuvnické dílně při sériové výrobě obuvi. Při ověřování kritérií hodnocení založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke komplexnímu přístupu k řešení daného úkolu a k samostatnosti. Dále se sleduje dodržování pracovních postupů, správná volba technologie, kvalita provedení, správná volba strojů, nářadí a zařízení. Při ústním projevu je třeba sledovat používání odborné terminologie, jednoznačnost formulací a využívání teoretických znalostí pro řešení praktických úkolů.

Autorizovaná osoba zadá k rozboru u odborných kompetencí **Orientace v normách a v technické dokumentaci v obuvnictví** pro kritéria hodnocení a), b); **Volba materiálů, polotovarů, strojů, zařízení, nástrojů, postupu práce a technologických podmínek pro výrobu obuvi ve spodkové obuvnické dílně** pro kritérium hodnocení e) vzorek obuvi podle zaměření konkrétní obuvnické výroby, výrobního způsobu a technologie výroby v místě konání zkoušky (v počtu 1 pápár).

Autorizovaná osoba zadá k posouzení u odborné kompetence **Posuzování kvality obuvnických materiálů, spodkových polotovarů a hotové obuvi** pro kritérium hodnocení a) vzorky obuvnických materiálů (v minimálním počtu 3 - maximálně 5 vzorků), pro kritérium hodnocení b) vzorky spodkových obuvnických polotovarů (v minimálním počtu 3 - maximálně 5 vzorků), pro kritérium hodnocení c) vzorky obuvi v počtu 1 pár podle zaměření konkrétní obuvnické výroby, výrobního způsobu a technologie výroby v místě konání zkoušky.

Autorizovaná osoba zadá k posouzení u odborné kompetence **Volba materiálů, polotovarů, strojů, zařízení, nástrojů, postupu práce a technologických podmínek pro výrobu obuvi ve spodkové obuvnické dílně** pro kritérium hodnocení a) vzorky usňových materiálů (v minimálním počtu 5 - maximálně 7 vzorků) a pro kritérium hodnocení b) vzorky spodkových obuvnických polotovarů (v minimálním počtu 3 - maximálně 5 vzorků) podle konkrétní technologie spodkového zpracování obuvi a druhu vyráběné obuvi v místě konání zkoušky.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Volba materiálů, polotovarů, strojů, zařízení, nástrojů, postupu práce a technologických podmínek pro výrobu obuvi ve spodkové obuvnické dílně** pro kritéria hodnocení c), d) jednu konkrétní pracovní operaci (např. předtvarování pat svršku obuvi, napínání špic, zalisování naložené podešve), k níž se budou vztahovat daná kritéria hodnocení a která bude odpovídat dané technologii spodkového zpracování obuvi v místě konání zkoušky.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Základní seřizování, ošetřování a údržba obuvnických strojů a zařízení** pro kritéria hodnocení a), b) typ stroje (např. skobičkovací - přibíjecí napínacích stélek, obuvnický napínací stroj špic, drásací obuvnický stroj) v počtu 1 kus podle konkrétní technologie spodkového zpracování obuvi v místě konání zkoušky.

Autorizovaná osoba stanoví u odborné kompetence **Úprava vzhledu obuvi ve spodkové obuvnické dílně** pro kritérium hodnocení a) vyjmenovat minimálně 2 - maximálně 4 pracovní operace používané při úpravě vzhledu obuvi ve

spodkové obuvnické dílně. Autorizovaná osoba stanoví u odborné kompetence **Dokončování obuvi ve spodkové obuvnické dílně** pro kritérium hodnocení a) vyjmenovat minimálně 2 - maximálně 4 pracovní operace používané při dokončování obuvi ve spodkové obuvnické dílně.

Autorizovaná osoba zadá u odborných kompetencí **Příprava obuvnických kopyt, svršků, komponentů a polotovarů pro výrobu obuvi ve spodkové obuvnické dílně** pro kritéria hodnocení a), b), c), d); **Vyztužování a předtvarování svršku obuvi ve spodkové obuvnické dílně** pro kritéria hodnocení a), b); **Napínání svršku obuvi na obuvnická kopyta** pro kritéria hodnocení a), b), c); **Spojování spodkových obuvnických součástí se svrškem obuvi napnutém na obuvnickém kopytě** pro kritéria hodnocení b), d), e), f); **Úprava vzhledu obuvi ve spodkové obuvnické dílně** pro kritéria hodnocení b), c); **Dokončování obuvi ve spodkové obuvnické dílně** pro kritéria hodnocení b), c), d), e) vykonání pracovních činností minimálně na 1 páru - maximálně na 3 párech rozpracované nebo hotové obuvi v návaznosti na ověřované odborné kompetence a podle konkrétní technologie výroby obuvi ve spodkové obuvnické dílně v místě konání zkoušky.

Uchazeč si zajistí pracovní oblečení a pracovní obuv dle požadavků BOZP pracoviště, na kterém se realizuje zkouška.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na obuvnickou výrobu a střední vzdělání s maturitní zkouškou v jiném oboru a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na obuvnickou výrobu a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na kožedělnou technologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.
- d) Profesionální kvalifikace 32-050-H Obuvník/obuvnice pro spodkovou výrobu obuvi a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Obuvnická spodková dílna v reálném provozu s přísunem potřebné energie, odpovídající bezpečnostním a hygienickým požadavkům, vybavená následujícím základním výrobním zařízením, nářadím, materiály a polotovary pro spodkové zhotovení obuvi sériovým způsobem.

- Stroje přípravného úseku spodkové obuvnické dílny (pracovní stůl, vytahovací - tvarovací pat, skobičkovací stroj, napařovací zařízení)
- Stroje napínacího úseku spodkové obuvnické dílny (hřebíkovací, napínací špic, napínací stran a pat)
- Stroje spojovacího úseku spodkové obuvnické dílny (drásací stroj, lisovací)
- Stroje pro dokončovací úsek spodkové obuvnické dílny (obuvnický stojan, pracovní stůl)
- Obuvnická kopyta (v minimálním počtu 1 pár - maximálně 3 páry pro daný vzor vyráběný v místě konání zkoušky)
- Upínací formy pro napínání (v počtu 1 sada podle daného vzoru a tvaru obuvi)
- Lisovací formy pro zalisování podešví (v počtu 1 sada forem pro daný vzor obuvi)
- Ruční nářadí (nůžky, obuvnická kladívka, obuvnické kleště, štětce, vytahovák skobiček, nádobka na lepidlo)
- Svršky obuvi (v množství potřebném pro vykonání zkoušky ve spodkové obuvnické dílně v počtu minimálně 1 pár - maximálně 3 páry svršků obuvi)
- Spodkové obuvnické polotovary a komponenty: opatky, napínací stélky, podešve (v množství potřebném pro vykonání zkoušky ve spodkové obuvnické dílně v počtu minimálně 1 pár - maximálně 3 páry)
- Lepidla, úpravářské prostředky, spojovací materiál, obuvnický kovový materiál - hřebíky, drát (v množství potřebném pro vykonání zkoušky ve spodkové obuvnické dílně a zhotovení obuvi v počtu minimálně 1 pár - maximálně 3 páry obuvi)
- Vzorky obuvnických usňových materiálů (v minimálním počtu 5 - maximálně 7 vzorků)
- Vzorky dalších obuvnických materiálů: textilie, koženka, syntetická useň, obuvnická lepenka, vláknitá useň (v minimálním počtu 3 - maximálně 5 vzorků)
- Vzorky spodkových obuvnických polotovarů: opatek, napínací stélka, vkládací stélka, podešev (v minimálním počtu 3 - maximálně 5 vzorků)
- Vzorek obuvi (v počtu 1 půlpár)
- Dílenský vzorek obuvi (v počtu 1 půlpár)
- Výrobní dokumentace (technologická a technická dokumentace), bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem
- Rozpis výroby v počtu 1 kus, bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem
- Učebna pro provedení ústní části zkoušky vybavená PC
- Osobní ochranné pracovní prostředky pro spodkovou výrobu obuvi

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Střední škola obchodně technická, s. r. o., Zlín

Opravna obuvi a kožené galanterie, Trnava